

Förslag av det tillfälliga utskottet, finska nämnden för fostran och utbildning

Kommunfullmäktige 29.04.2024 § 43

736/00.00.01/2023

Beslutsförslag

Det tillfälliga utskottet föreslår kommunfullmäktige att fullmäktige

1

konstaterar att finska nämnden för fostran och utbildning förlorat fullmäktiges förtroende på basis av de detaljer som framgår av det tillfälliga utskottets beredningspromemoria, frånvaro, nämndens interna misstroende och den förvridna politiska maktbalansen.

2

avsätter finska nämnden för fostran och utbildning med stöd av 34 § i kommunallagen

3

väljer 11 ledamöter och personliga ersättare för dem till finska nämnden för fostran och utbildning. Enligt 7 § i Kyrksläotts förvaltningsstadga ska majoriteten av nämnden vara fullmäktigeledamöter eller ersättare i fullmäktige. Vid valet följer fullmäktige bestämmelser om jämställdhet mellan män och kvinnor i kommunala organ i 4a § i jämställdhetslagen

4

utser för nämnden ordförande och vice ordförande som enligt 7 § i Kyrksläotts förvaltningsstadga ska vara ordinarie ledamöter eller ersättare i fullmäktige

5

ger kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa beslutet

6

justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.

Behandling

Det tillfälliga utskottets ordförande Timo Haapaniemi presenterade ärendet vid sammanträdet.

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad och konstaterade att ersättare Linda Basilier under diskussionens gång hade gett följande ändringsförslag:

Beslutsförslag: Fullmäktige beslutar konstatera att finska nämnden för fostran och utbildning åtnjuter fullmäktiges förtroende.
Motiveringar: Till Kyrksläotts kommun har 11.9.2023 tillställts tre initiativ med samma innehåll med yrkan på att avsätta nämnden för lokaltjänster, finska nämnden för fostran och utbildning och svenska nämnden för fostran och utbildning. På grund av initiativen har kommunstyrelsen föreslagit fullmäktige att det tillsätts ett tillfälligt utskott för att bereda ärendet om avsättning av organet/presidiet. Helsingfors förvaltningsdomstol tog ställning till samma fråga i ärendet 5172/2022/27.9.2022. I sitt beslut hade stadsfullmäktige konstaterat att nämnderna inte längre åtnjöt fullmäktiges förtroende. Som motivering angavs att sammansättningarna inte längre följde den av fullmäktigegrupperna överenskomna fördelningen av platser och inte heller på ett tillräckligt sätt tillämpade fullmäktiges maktbalans.

Förvaltningsdomstolen ansåg inte att motiveringarna var tillräckliga ur synvinkeln för allmänna förvaltningsprinciper enligt 6 § i förvaltningslagen. I enlighet med det ovan nämnda beslutet kan man konstatera att bytande av fullmäktigegrupp således inte utgör en grund för att avsätta en nämnd. Även om beslutet har överklagats utgör det för närvarande den bästa tolkningen av tillämpningen av lagen i det ifrågavarande ärendet. Efter inrättandet av det tillfälliga utskottet har det framförts att en ytterligare grund för avsättning skulle vara medlemmarnas frånvaro. Om det anses att det tillfälliga utskottet haft befogenhet att undersöka om medlemmarnas frånvaron utgör en grund för avsättning måste fullmäktige då agera på ett jämlikt sätt och således utreda frånvaron av alla medlemmar i kommunens alla nämnder. Annars kan det anses att fullmäktiges agerande strider mot principen om jämlikt bemötande enligt 6 § i förvaltningslagen.

Ändringsförslaget understöddes av Saara Huhmarniemi, Hans Hedberg, Miisa Jeremjew, Johanna Fleming, Markus Myllyniemi, Maarit Orko, Martin Valtonen, Marjut Frantsi-Lankia, Elina Kärkimaa, Jenny Mäkinen, Ronja Karkinen, Sanni Jäppinen, Reetta Hyvärinen och Katja Ylisiurua.

Ändringsförslaget godkändes inte enhälligt, så ordföranden konstaterade att man måste rösta om saken.

Ordföranden föreslog att fullmäktige röstar om ärendet så att de som understöder utgångsförslaget röstar "ja" och de som understöder Linda Basiliers ändringsförslag röstar "nej".

Omröstningspropositionen godkändes.

Vid omröstningen gavs 24 ja-röster, 23 nej-röster och 4 röstade blankt. Utgångsförslaget fick fler röster och vann.

Ja-röster: Jani Ekman, Tuovi Ronkainen, Anna Sahiluoma, Urho Blom, Antti Kilappa, Kim Liljequist, Ville Salminen, Kim Åström, Riikka Purra, Minna Hakapää, Leena Virkki, Matti Kaurila, Piia Aallonharja, Marko Kari, Antti Salonen, Ari Harinen, Arttu Lankinen, Jani Kähkönen, Tero Suominen, Timo Haapaniemi, Sini Felipe, Jussi Määttä, Noora Piili och Hannu Valtanen.

Nej-röster: Kim Männikkö, Matilda Björkqvist, Johanna Fleming, Jerri Kämpe-Hellenius, Hans Hedberg, Saara Huhmarniemi, Reetta Hyvärinen, Linda Basilier, Sanni Jäppinen, Jenny Mäkinen, Tony Björk, Marjut Frantsi-Lankia, Mikko Elfving, Ronja Karkinen, Elina Kärkimaa, Miisa Jeremjew, Stefan Gustafsson, Aleksander Polkko, Patrik Lundell, Markus Myllyniemi, Katja Ylisiurua, Martin Valtonen och Maarit Orko.

Blankt röstade: Ulla Seppälä, Carl-Johan Kajanti, Kari Virtanen och Aku Leijala.

Kommunfullmäktige höll en paus kl. 18.07-18.20.

Under behandlingen ändrade det tillfälliga utskottets ordförande Timo Haapaniemi beslutsförslaget så, att beslutsförslagets punkt 6 "justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet" togs bort. Kommunfullmäktiges ordförande Tony Björk understödde förslaget och ändringsförslaget godkändes.

Under behandlingen föreslogs följande ledamöter och ersättare till finska nämnden för fostran och utbildning:

Pro (Kilappa Antti):

Ordinarie ledamot, vice ordförande: Pekka Sinisalo, ersättare: Saara Ketola

Samlingspartiet (Urho Blom):

ordinarie ledamot: Juha Oksanen, ersättare: Carita Vilén,
ordinarie ledamot: Vesa Tarkkanen, ersättare: Tuomas Wass,
ordinarie ledamot: Heljä Järä-Isotalo, ersättare: Pirjo Salmi

De gröna (Myllyniemi Markus):

ordinarie ledamot: Nina Bogatenko, ersättare: Anna-Mari Toikka
ordinarie ledamot: Irja Tamm, ersättare: Lauri Lavanti

SDP (Felipe Sini):

ordinarie ledamot, ordförande: Tuovi Ronkainen, ersättare Ulvija Jabbarova

ordinarie ledamot: Aila Puustinen-Korhonen, ersättare Tero Strand

Centern (Frantsi-Lankia Marjut):

ordinarie ledamot: Sari Haapasaari, ersättare Marjaana Munther

Sannfinländarna (Aallonharja Piia):

ordinarie ledamot: Arttu Lankinen, ersättare Jani Kähkönen
ordinarie ledamot: Ville Salminen, ersättare Jarkko Kaari

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade

1

konstatera att finska nämnden för fostran och utbildning förlorat fullmäktiges förtroende på basis av de detaljer som framgår av det tillfälliga utskottets beredningspromemoria, frånvaro, nämndens interna misstroende och den förvridna politiska maktbalansen.

2

avsätta finska nämnden för fostran och utbildning med stöd av 34 § i kommunallagen

3

välja 11 ledamöter och personliga ersättare för dem till finska nämnden för fostran och utbildning enligt följande:

ordinarie ledamot:

Tuovi Ronkainen (SDP)
Pekka Sinisalo (ProK)
Aila Puustinen-Korhonen (SDP)
Juha Oksanen (Saml.)
Vesa Tarkkanen (Saml.)
Heljä Järä-Isotalo (KD)
Nina Bogatenko (Gröna)
Irja Tamm (Gröna)
Sari Haapasaari (C)
Arttu Lankinen (Sannf.)
Ville Salminen (Sannf.)

Ersättare:

Ulvija Jabbarova (SDP)
Saara Ketola (ProK)
Tero Strand (SDP)
Carita Vilén (Saml.)
Tuomas Wass (Saml.)
Pirjo Salmi (KD)
Anna-Mari Toikka (Gröna)
Lauri Lavanti (Gröna)
Marjaana Munther (C)
Jani Kähkönen (Sannf.)
Jarkko Kaari (Sannf.)

4

utse Tuovi Ronkainen till ordförande och Pekka Sinisalo till vice ordförande för finska nämnden för fostran och utbildning

5

ge kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa beslutet.

Redogörelse

Under utskottets arbete har Jarkko Kaari valts till ersättare i finska nämnden för fostran och utbildning i stället för Martin Honkanen vid fullmäktiges sammanträde 4.3.2024 § 21. I övrigt är nämndens sammansättning oförändrad.

Utskottet föreslår med rösterna 3–2 att finska nämnden för fostran och utbildning avsätts på basis av detaljer som framgår av beredningspromemorian samt upprepad frånvaro av vissa ledamöter och ersättare, arbetsproblem som orsakas av frånvaro som framgår av en del av utlåtandena och nämndens interna misstroende som tidvis uppstått på grund av detta. Aallonharja, Harinen och Haapaniemi röstade för det beslutsförslag som godkändes vid utskottets sammanträde.

Basilier och Huhmarniemi lämnade avvikande mening.

Beslutshistoria

Kommunfullmäktige 15.04.2024 § 30

Beredare

Det tillfälliga utskottets sekreterare Hannu Sorvari
fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi, tfn 09 29671 (växel)

Beslutsförslag

1. Fullmäktige beslutar antingen konstatera att finska nämnden för fostran och utbildning åtnjuter fullmäktiges förtroende eller på basis av utskottets beredningspromemoria och xx omständigheter konstatera att nämnden inte åtnjuter fullmäktiges förtroende.

2. Om fullmäktige beslutar att finska nämnden för fostran och utbildning inte åtnjuter fullmäktiges förtroende konstaterar fullmäktige att finska nämnden för fostran och utbildning fortsätter i sitt uppdrag tills en ny nämnd har valts.

3. Om fullmäktige beslutar att finska nämnden för fostran och utbildning inte åtnjuter fullmäktiges förtroende ger fullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att verkställa beslutet i praktiken.

4. Fullmäktige beslutar justera paragrafen vid sammanträdet.

Behandling

Ordföranden förklarade diskussionen avslutad och konstaterade att ledamot Markus Myllyniemi under diskussionens gång hade gett följande remitteringsförslag:

Jag föreslår att ärendet remitteras till ny beredning på grund av formfelet i beslutsförslaget.

Motiveringar: Enligt kommunförbundets anvisningar gällande sammanträdesförfarande och behandling av ett ärende vid sammanträdet (<https://www.kommunforbundet.fi/juridik/sammantradesforfarande/behandling-av-ett-arende-vid-sammantradet>) ska ett förslag vara utformat så att organet kan godkänna det som sitt beslut i ärendet. Detta uppfylls inte i punkt ett i det nuvarande förslaget. Vi har konsulterat Kommunförbundets

jurist i ärendet utgående från föredragningslistan för detta sammanträde och fredag 12.4 fick vi följande svar: "det ifrågavarande beslutsförslaget innehåller i nuläget alternativa punkter (t.ex. om fullmäktige beslutar så eller så) och sådana borde inte ingå i ett beslutsförslag eftersom organet då inte har möjlighet att godkänna det direkt som sitt beslut. Det tillfälliga utskottet borde alltså föreslå att nämnden antingen avsätts eller inte avsätts. Sedan beslutar fullmäktige i ärendet." Det tillfälliga utskottet borde således ta ärendet på nytt till behandling och i enlighet med Kommunförbundets anvisningar förelägga fullmäktige för beslut ett beslutsförslag av vilket det tydligt framgår det tillfälliga utskottets förslag om att organet antingen avsätts eller inte.

Remitteringsförslaget understöddes av Ronja Karkinen, Johanna Fleming, Maarit Orko, Elina Kärkimaa, Sanni Jäppinen, Krista Petäjärvi, Reetta Hyvärinen, Saara Huhmarniemi, Marjut Frantsi-Lankia och Martin Valtonen.

Remitteringen godkändes enhälligt efter att ordföranden hört sig för om det.

Beslut Kommunfullmäktige beslutade enhälligt remittera ärendet för ny beredning.

Redogörelse Enligt 34 § i kommunallagen kan fullmäktige under pågående mandattid återkalla uppdragen för de förtroendevalda som fullmäktige har valt till kommunens organ, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller alla förtroendevalda i organet.

Förslaget om återkallande väcks på framställning av kommunstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige tagit initiativ till detta. I Kyrkslätt har det 11.9.2023 lämnats in tre initiativ som undertecknats av minst 13 ledamöter i fullmäktige (tilläggsmaterial/bilaga 1) och där man kräver att uppdraget för nämnden för lokaltjänster, finska nämnden för fostran och utbildning och svenska nämnden för fostran och utbildning återkallas. Fullmäktige har 9.10.2023 tillsatt ett tillfälligt utskott som består av ledamöter eller ersättare i fullmäktige enligt 35 § i kommunallagen för att utreda förtroendet för de tre nämnderna i fråga.

Efter fullmäktiges sammanträde 16.10.2023 har initiativtagarna dessutom lämnat kompletterande material till utskottet. I det kompletterande materialet framförs att vissa ledamöter i nämnden har försummat sitt deltagande i sammanträden så att inte heller ersättare hade haft möjlighet att delta (tilläggsmaterial/bilaga 2).

Utskottet har sammanträtt för första gången 17.10.2023, då det också utsåg en tjänstemannasekreterare åt sig. Vid sammanträdet har man beslutat att begära ett utlåtande av part som avses i 34 § i förvaltningslagen av ledamöterna och ersättarna i de nämnder vars uppdrag föreslås återkallas. Utöver de utlåtanden som begärts på basis av förvaltningslagen har utskottet begärt ett utlåtande av Kommunförbundet. Utskottet har fått ett utlåtande av Kommunförbundet 14.12.2023 (tilläggsmaterial/bilaga 3).

Utskottet har bekantat sig med Kommunförbundets redogörelse för återkallande av förtroendeuppdrag, som publicerats år 2021. Dessutom bör nämnas att utskottet har bekantat sig med och fört omfattande diskussion om ett rättsfall i Helsingfors förvaltningsdomstol 27.9.2022 H

5172/2022, som delvis är jämförbart med situationen i Kyrkslätt, och Esbo stads ansökan om besvärstillstånd och besvärsskrivelse i ärendet i fråga. Förvaltningsdomstolens beslut och dess argument och motargument har granskats i utskottets arbete trots att fallet inte direkt eller till alla delar är jämförbart med situationen i Kyrkslätt.

Det tillfälliga utskottet har i sitt arbete särskilt granskat följande frågor:

- 1) Förtroendet mellan fullmäktige och nämnderna och särskilt inverkningarna av de ledamöter som bytt fullmäktigegrupp på förtroendet.
- 2) Tolkningen av huruvida kraven i förvaltningslagen ska betonas som grund för förtroende för nämnden och huruvida uppmärksamhet ska fästas vid jämlik förvaltningspraxis eller huruvida det ska tolkas så att processen för återkallandet av uppdraget i alla fall blir möjlig som politiskt beslut vid tidpunkten för återkallandet av uppdraget.
- 3) Huruvida den påvisade stora frånvaron bland ledamöterna och ersättarna i nämnden har betydelse för och påverkar arbetet i nämnden i fråga samt atmosfären för beslutsfattande och/eller nämndens politiska maktbalans. På basis av utlåtandena har man strävat efter att också utreda hur de förtroendevalda i nämnderna är intresserade av och engagerade i sina uppgifter särskilt jämfört med tiden innan de bytte grupp.

Det tillfälliga utskottet presenterar som resultat av sitt arbete beredningspromemorian, som ingår som tilläggsmaterial.
(tilläggsmaterial/bilaga 4)